

Maribor, 4. november 2021

Številka: 024-11/2021-1

Strokovna ekskurzija v
**OBMEJNI MESTI GORNJA RADGONA IN BAD
RADKERSBURG (»TWIN CITIES«) V LUČI
PODNEBNIH SPREMEMB**

četrtek, 25. november 2021

Slika 1: Pogled na mejno poplavno reko Muro

Spoštovane, spoštovani

Skupnost občin Slovenije vas vabi na Strokovno ekskurzijo v obmejni mesti Gornja Radgona (Slovenija) in Bad Radkersburg (Avstrija), ki naslavlja podnebne spremembe skozi izzive urejanja lokalnih okolij. Blaženje in prilagajanje podnebnim spremembam predstavlja enega izmed ključnih izzivov in prednostnih nalog Evropske unije.

Na dogodku bomo razpravljali o prilagajanju lokalnega prostora podnebnim spremembam na področju urejanja prostora in si v tem kontekstu ogledali nekaj ureditev na obeh straneh Mure, ki mesti ločuje in povezuje hkrati. Oktobra sta mesti, ki sta bili nekoč eno, zaključili z bilateralnim projektom Go in MuRa, v katerem sta na različne načine urejali zaščito pred visokimi vodami, ki so posledica podnebnih sprememb. In čeprav je bilo za to na slovenski strani potrebno npr. nadvišati protipoplavni zid, kar bi mesto lahko še bolj odrezalo od reke, so se paradoksalno našli načini za tesnejše vezi z njo, saj so prebivalci prišli do kakovostnih urbanih in krajinskih ureditev vzdolž reke.

V luči teh ureditev in tudi širšega prostora in njegovega urejanja se bomo srečali z odločevalci na obeh straneh Mure, z njihovimi pristopi in prostorskimi politikami, ki se dotikajo podnebnih sprememb in podobe naselij.

Slika 2: Nadvišan protipoplavni zid, Gornja Radgona

Cilj strokovne ekskurzije je seznaniti (so)odločevalce in druge zainteresirane strokovnjake na lokalni ravni na eni strani o prostorskih in okoljskih problemih, ki jih je skozi čas povzročil človek z neuravnoveženima procesoma urbanizacije in stihijskega razvoja, po drugi strani pa o priložnostih drugačnih, uravnoveženih urbanih politik, ki se lahko soočajo tudi z izzivi podnebnih sprememb, okoljske krize in socialnih stisk. Prepoznali bomo tudi razlike med mestoma in državama, s katerimi se njune aktivnosti prilagajajo na podnebne spremembe na področju urejanja prostora.

Le s prepoznavanjem in doslednim upoštevanjem ukrepov prilagajanja na podnebne spremembe in blaženje le-teh lahko namreč vplivamo na celovito upravljanje s prostorom, ki je vezano na doseganje strateških ciljev lokalnega razvoja.

OPIS PROGRAMA

Dogodek bo potekal v okviru projekta Podpora izvajanju urbane politike in programa URBACT, ki ga po naročilu Ministrstva za okolje in prostor izvajata IPoP – Inštitut za politike prostora in Skupnost občin Slovenije (SOS) ob predsedovanju Slovenije Svetu EU.

Strokovna ekskurzija bo izvedena v četrtek, dne 25. novembra 2021s pričetkom ob 10. uri! Dobimo se na slovenski strani mostu, ki povezuje obe mesti (parkirate lahko na bližnjih parkiriščih ob dostopni cesti tik pred mostom (leva stran), na parkirišču nakupovalnega centra Maximus ali tik za njim neposredno ob krožišču pred mostom). Uvodnim nagovorom bo sledil ogled urbanih ureditev ob Muri, bližnjih mestnih jeder in grajskega griča, ki bo potekal izmenoma po avstrijskem in slovenskem prostoru. Udeleženci ekskurzije se bomo lahko na licu mesta seznanili z dobrimi praksami pobratenja sosednje ležečih občin Slovenije in Avstrije, pri katerih bo poudarek na prilagajanju podnebnim spremembam.

Slika 3: Ortofoto posnetek obmejnih mest Gornja Radgona in Bad Radgensburg

Ekskurzijo bo v prvem delu vodil **doc. Aleksander Ostan, arhitekt in urbanist ter predstavnik Fakultete za arhitekturo v Ljubljani, Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije ter Društva arhitektov Pomurja**. Zajemala bo ogled urbanih ureditev na obeh straneh reke Mure, ki so bile narejene v okviru projekta Go in Mura, še posebej ob nadvišanju

protipoplavnega zidu v Gornji Radgoni. Posegi vključujejo mnoge ureditve, med drugim tudi vzpostavitev promenade, razgledišč, počivališč, amfiteatra, renaturacije, parkovne ureditve, otroškega igrišča ter drugih spremljajočih ureditev vzdolž reke. Nahajajo se v bližini in na območju nekdanjega mejnega prehoda med mestoma, ki ju povezuje most prijateljstva.

Na avstrijski strani si bomo ogledali tudi zelo kakovostno ohranjeno zgodovinsko mestno jedro z izjemnim renesančnim mestnim obzidjem (»fortifikacijo«) in zgledno urbano podobo, za katere so naši sosede že v poznih 70.-ih letih prejeli UNESCO-vo priznanje. Tudi sodobne interpolacije v historično mestno jedro, kakršne so ureditev glavnega trga ali novi kongresni center Zehnerhaus, so lahko senzibilno umeščene v staro tkivo mesta. Stara Radgona ostaja glede na opisano še dandanes primer, kako lahko s premišljeno umestitvijo, pametno zaščito in vrhunsko gradnjo ter s spoštovanjem lastne tradicije ob dolgoročno naravnem urbanem razvoju mesto lahko kljubuje tudi podnebnim spremembam.

Na avstrijski strani bo vodenje skozi mesto podprla **Beatrix Vreča, direktorica Mestnega Muzeja Bad Radkersburg (oz. njena namestnica, zgodovinarka Mateja Močnik).**

Po kosilu v priznanem lokalnem gostišču bomo ekskurzijo zaključili z obiskom nekaterih znamenitosti grajskega griča, ki vidno izstopa iz silhete mesta Gornje Radgone ter vam za zaključek prihranili še kakšno presenečenje. Tudi ob tem bomo lahko razpravljali o vplivu podnebnih sprememb na varovanje in ohranjanje kulturne in naravne dediščine, o temeljnih krajevne in narodne identitete ter o kulturnem in prostorskem povezovanju onkraj meja.

Prijazno vabljeni k udeležbi in prijavi!

Lep pozdrav,

Jasmina Vidmar, l. r.
Generalna sekretarka Skupnosti občin Slovenije

TRAJNOSTNA MOBILNOST

Udeleženci študijske ekskurzije se do občine Gornja Radgona pripeljejo z lastnim ali javnim prevozom. Svetujemo, da se udeleženci ekskurzije, ki prihajate iz iste regije, medsebojno povežete in organizirate pri prevozih. V ta namen so v prijavnici postavljena dodatna vprašanja (npr. Ali ste pripravljeni ponuditi prevoz? Soglašate s posredovanjem kontakta?). Podpora pri koordinaciji prevozov na podlagi prejetih prijavnici poteka med 19. in 25. novembrom 2021 preko ana.plavcak@skupnostobcin.si.

PRIJAVA

V želji, da se ekskurzije udeleži čim več strokovnjakinj in strokovnjakov iz področja za urejanje prostora in graditve ter drugih zainteresiranih zaposlenih na občini, je **prijava obvezna, udeležba brezplačna, število mest omejeno !**

Prijavite se lahko do petka, 19. 11. 2021 do 16. ure oziroma do zapolnitve mest na:

<https://skupnostobcin.si/dogodek/strokovna-ekskurzija-v-obmejni-mesti-gornja-radgona-in-bad-radersburg-twin-citiesv-luci-podnebnih-sprememb/>

OKVIRNA ČASOVNICA

Program je okviren predvsem zaradi časovnice, ki je odvisna od zunanjih dejavnikov (npr. ponovni val epidemije novega koronavirusa, poslabšanje epidemiološke situacije), na katere organizator ne more vplivati. Organizator si pridržuje pravico do spremembe izvedbe programa, ki bodo ažurne v sklopu objave dogodka na spletni strani SOS. Pri izvedbi programa (v obliki fizičnega srečanja) v obdobju stanja izrednih okoliščin, organizator priporoča upoštevanje priporočil NIJZ (izpolnjevanje PCT pogoja) za preprečevanja širjenja okužbe koronavirusa.

9.45 ZBOR UDELEŽENCEV IN UVODNI POZDRAV (na slovenski strani mostu
- Gornja Radgona, Slovenija)

*Stanislav Rojko, župan Občine Gornja Radgona (v potrjevanju)
Janez Koželj, urbanist in podžupan Mestne občine Ljubljana*

10.00 OGLED URBANIH UREDITEV OB REKI MURI
(obvodni in mestni prostor - Slovenija, Avstrija)

*Aleksander Ostan, arhitekt in urbanist, predstavnik FA, ZAPS, DAL in
Društva arhitektov Pomurja*

11.30 OGLED STAREGA MESTNEGA JEDRA
(Bad Radkersburg, Avstrija)

*Beatrix Vreča, direktorica Muzeja v Bad Radkersburgu,
Aleksander Ostan*

13.00 KOSILO
(Gornja Radgona, Slovenija)

14.00 OGLED ZNAMENITOSTI GRAJSKEGA GRIČA
(Grajski grič, Slovenija)

Aleksander Ostan

15.30 ZAKLJUČEK STROKOVNE EKSKURZIJE
(Grajski grič, Slovenija)

Jasmina Vidmar, generalna sekretarka Skupnosti občin Slovenije

